

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovgivningen om privatbanerne er dels af ældre dato, dels splittet op på 8 forskellige love. Den ældste er fra 1919, de centrale love fra 1949 til 1959, og den seneste fra 1971.

Der er derfor behov for en modernisering og samling af denne lovgivning og en forenkling af administrationen på området. Derimod tilsigter lovforslaget ingen ændring i banernes ejerforhold, ledelse og drift eller principiel ændring om reglerne af det offentliges tilskud til banerne.

De i dag eksisterende baner er:

- Helsingør-Hornbæk-Gilleleje jernbane.
- Gribskovbanen (Hillerød-Kagerup med forgrening til Tisvildeleje og Gilleleje).
- Hillerød-Frederiksværk-Hundested jernbane.

- Lyngby-Nærum jernbane.
- Østbanen (Køge-Hårlev med forgrening til Rødvig og Fakse Ladeplads).
- Odsherredsbanen (Holbæk-Nykøbing Sjælland).
- Høng-Tølløse jernbane.
- Lollandsbanen (Nykøbing F.-Maribo-Nakskov).
- Skagensbanen (Skagen-Frederikshavn).
- Hjørring privatbaner (Hjørring-Hirtshals).
- Hads-Ning Herreders jernbane (Århus H.-Oder).
- Vestbanen (Varde-Nr. Nebel).
- Vemb-Lemvig-Thyborøn jernbane.

Nedenfor er angivet oplysninger om banernes samlede transportarbejde, økonomi og tilskud i de tre seneste regnskabsår.

	1980	1981	1982
<i>Transportarbejde</i>			
Person km (mio.)	188,7	204,3	208,3
Godston km (mio.)	15,3	14,6	12,2
<i>Økonomi</i>			
Samlede driftsudgifter (ekskl. pension) (mio. kr.)	245,0	277,8	314,7
Pensionsudgifter (mio. kr.)	17,9	20,4	23,2
<i>Offentlige tilskud</i>			
Pensionstilskud (mio. kr.)	17,9	20,4	23,2
Driftstilskud (mio. kr.)	76,8	90,0	104,8
Investeringsstøtte (mio. kr.)	53,7	125,9	90,6

Ved de økonomiske støtteordninger i henhold til gældende lovgivning dækker staten indtil 70 pct. af banernes driftsunderskud, ekskl. pensionsudgifter, og kommunerne resten. Igennem en længere årrække har det været fast praksis, at staten yder 70 pct. til samtlige baner. Af pensionsudgifterne dækker staten 85 pct. og kommunerne 15 pct. Til banernes investering i rullende materiel og anlægsarbejde i forbindelse med jernbanedriften yder staten og de i banerne interesserede kommuner rente- og afdragsfri låne med fordelingsnøglen 75 pct. til staten og 25 pct. til kommunerne.

Disse økonomiske støtteordninger for banerne opretholdes som nævnt ved lovforslaget og med de hidtil gældende fordelingsnøgler mellem stat og kommuner for så vidt angår tilskud til dækning af driftsunderskud og til dækning af pensionsudgifter, idet dog fordelingsnøglen mellem stat og kommuner med hensyn til driftstilskud i overensstemmelse med praksis nu fastlåses til 70 pct.-30 pct.

For så vidt angår støtte til investering i rullende materiel og jernbaneanlæg, indeholder lovforslaget en mindre ændring i fordelingsnøglen mellem stat og kommuner i forhold til gældende lovgivning,